

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16CoPr/3/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112216692
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1112216692.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudcov JUDr. Ivany Štíftovej a JUDr. Romana Bolebrucha, v spore žalobkyne: E.. H. L. R., nar. XX.X.XXXX, L. XX, L. L., zastúpenej Advokátska kancelária Kašuba spol. s r.o., Horná 41, Banská Bystrica, IČO: 36 859 095, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR, Račianska 71, Bratislava, o poskytnutie primeraného zadosťučinenia a iné, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 9Cpr/4/2012-286, zo dňa 15.12.2017, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolanie žalobkyne proti napadnutému rozsudku vo výroku, ktorým zamietol návrh žalobkyne, aby súd pripustil vstup Krajského súdu v Banskej Bystrici do konania na strane žalovaného 2/, odmieta.
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu zamietol, potvrdzuje.
- III. Žalovanému priznáva proti žalobkyni plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh žalovaného, aby súd uložil žalobkyni povinnosť zložiť preddavok na trovy konania zamietol; návrh žalobkyne, aby súd pripustil vstup Krajského súdu v Banskej Bystrici do tohto konania na strane žalovaného 2/ zamietol; žalobu zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu 29.5.2012 domáhala, aby určil, že jej odmeňovanie uskutočňované podľa § 66 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 67 ods. 1, ods. 2 a § 71 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania; aby uložil žalovanému povinnosť upustiť od jej odmeňovania v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania nevyplácaním príplatku podľa § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. od prvého mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku; aby uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej 285.500 eur, alternatívne povinnosť zaplatiť jej primerané zadosťučinenie vo výške 285.500 eur. Uvedeného sa domáhala na tom skutkovom základe, že prijatím zákona č. 122/2005 Z. z., konkrétne čl. II. tohto zákona, došlo k novelizácii zákona č. 385/2000 Z. z., okrem iného aj § 69 ods. 2, ktorý sa týka funkčného príplatku za výkon funkcie sudcu Špeciálneho súdu a sudcu Najvyššieho súdu SR, ktorý rozhoduje o opravných prostriedkoch vo veciach, na ktoré je v prvom stupni príslušný Špeciálny súd. V žalobe uviedla, že predmetnou novelizáciou nastal rozdiel v odmeňovaní sudcov, ktorý bol protiústavný, lebo Ústava SR pozná len jeden druh sudcov a nerozlišuje ich na sudcov špeciálnych a sudcov ostatných. Tvrdila, že napravenie protiprávneho stavu ako nástroja urovnania diskriminácie spočíva v doplatení rozdielu k mzde, ktorá bola vyplácaná v neadekvátnej výške v dôsledku diskriminačného zaobchádzania; ide teda o dosiahnutie stavu, v akom by sa nachádzala, ak by nebola diskriminovaná.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C.s.p.) súd prvej inštancie na úvod ozrejmil, že vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu; za štát v týchto vzťahoch nekoná súd, na ktorom sudca vykonáva súdnictvo, ale ústredný orgán štátnej správy súdov, ktorým je Ministerstvo spravodlivosti SR. Objasnil, že v danom prípade sa nejedná o klasický pracovný pomer, ktorý vzniká pracovnou zmluvou, pretože vzťah medzi sudcom a štátom treba definovať ako osobitný právny vzťah, ktorý vzniká vymenovaním sudcu prezidentom SR, na návrh Súdnej rady SR a to bez časového obmedzenia. Podotkol, že v oblasti posudzovania osobitného právneho vzťahu medzi sudcom a štátom má zákon č. 385/2000 Z. z. (lex specialis) prednosť pred Zákonníkom práce (lex generalis) a to s poukazom na § 150 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z.; to znamená, že na osobitný vzťah sudcu a štátu sa primerane použijú ustanovenia Zákonníka práce v prípade, ak zákon č. 385/2000 Z. z. neustanovuje inak.

4. Súd prvej inštancie vo vzťahu k skutkovému stavu zistil, že žalobkyňa je ústavným činiteľom, ktorý vykonáva funkciu sudcu na Krajskom súde v Banskej Bystrici; a ak v oblasti odmeňovania žalobkyne došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu iného postavenia a k protiprávnemu stavu, bolo potrebné, aby sa žalobkyňa v zmysle § 90 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. obrátila so svojím nárokom na poskytnutie doplatku na mzde priamo na predsedu súdu, ktorý mal kompetenciu v platových veciach žalobkyne. Skonštatoval, že pri rozhodovaní sa obmedzil iba na posúdenie otázky, či v prípade novelizácie § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. došlo k porušeniu práv žalobkyne v zmysle zákona č. 365/2004 Z. z., ďalej na preskúmanie otázky, kto zodpovedá za prípadné porušenie práv žalobkyne a na preskúmanie otázky priznania nároku žalobkyne, ktorý si uplatnila v reštitučnej a v satisfakčnej žalobe.

5. Súd prvej inštancie poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 17/2008, zo dňa 20.5.2009, z ktorého vyplynulo, že Národná rada SR sa prijatím zákona č. 122/2005 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 15.4.2005 zmenil a novelizovalo aj ustanovenie § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z., dopustila porušenia zákazu diskriminácie ustanoveného v čl. 12 ods. 1 Ústavy SR tým spôsobom, že takáto právna norma narušila princíp proporcionality, ktorý limitoval zásah zákonodarcu do materiálneho zabezpečenia sudcov, a to tak z hľadiska rešpektovania zásady rovnakého zaobchádzania aplikovateľnej na sudcov v súvislosti s výkonom ich funkcie, ako aj z hľadiska rešpektovania požiadavky zachovania jednotnej sústavy všeobecného súdnictva; čím došlo k porušeniu zásady zákazu diskriminácie z hľadiska právneho postavenia sudcov, a to pokiaľ ide o práva a povinnosti týkajúce sa výkonu sudcovskej funkcie. Na základe uvedeného súd prvej inštancie ustálil, že Národná rada SR (prijatím zákona č. 122/2005 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 15.4.2005 zmenil a novelizoval aj § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.) sa vo vzťahu k žalobkyni dopustila porušenia zásady zákazu diskriminácie v oblasti odmeňovania sudcov všeobecných súdov v porovnaní so sudcami Špeciálneho súdu a sudcami Najvyššieho súdu SR, ktorí rozhodovali o opravných prostriedkoch vo veciach, na ktoré bol v prvom stupni príslušný Špeciálny súd; ustanoveného v čl. 12 ods. 1 Ústavy SR a v § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona, čím vznikol žalobkyni legitímny dôvod, aby sa domáhala odstránenia protiprávného stavu v oblasti odmeňovania v príčinnej súvislosti s prijatím zákona č. 122/2005 Z. z. Dodal, že prijatím protiústavnej právnej normy vznikol žalobkyni nárok, aby sa domáhala reštitúcie alebo satisfakcie podľa § 9 ods. 2 alebo ods. 3 zákona č. 365/2004 Z. z., a to bez ohľadu na to, že v čase prijatia právnej normy, ktorá nadobudla účinnosť dňa 15.4.2005, nebol vydaný ústavný nález, ktorý by potvrdzoval domnienku a názor žalobkyne, že prijatím protiústavnej právnej normy došlo k porušeniu jej práv.

6. Pokiaľ sa jedná o nárok žalobkyne v časti žaloby, ktorou sa domáhala určenia právnej skutočnosti, že jej odmeňovanie podľa § 66 ods. 1, § 67 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v porovnaní s odmeňovaním sudcov podľa § 69 ods. 2 zákona č. 122/2005 Z. z. je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania; súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na to, že znenie § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona výslovne neumožňuje domáhať sa určenia tejto právnej skutočnosti, v tejto časti mal žalobu s poukazom na § 137 písm. d) C.s.p., za nedôvodnú. Poznamenal, že antidiskriminačný zákon (§ 9 ods. 2) výslovne umožňuje, aby sa poškodený subjekt domáhal najmä uloženia povinnosti napr. vo forme upustenia od protiprávného konania, vo forme napravenia protiprávného stavu, ak je to možné, alebo poskytnutím primeraného zadošťačenia, avšak *expressis verbis* nepoužíva termín „určenie“ (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 231/06, zo dňa 27.11.2007).

7. Vo vzťahu k časti žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala aby súd uložil žalovanému povinnosť upustiť od odmeňovania žalobkyne v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania nevyplácaním príplatku podľa § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. [§ 137 písm. a) C.s.p.]; súd prvej inštancie ozrejmil, že vzhľadom na zverejnenie nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 17/2008 v Zbierke zákonov pod č. 290/2009 Z. z., došlo v spojení s prijatím zákona č. 291/2009 Z. z., s platnosťou a účinnosťou od 17.9.2009, k odstráneniu protiprávneho stavu pokiaľ ide o platovú diskrimináciu sudcov všeobecných súdov a sudcov Špeciálneho súdu, nastoleného § 69 ods. 2 zákona č. 122/2005 Z. z. Objasnil, že vzhľadom na to, že Národná rada SR upustila od odmeňovania žalobkyne v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania ešte pred začatím súdneho konania, v tejto časti žalobu vyhodnotil ako neopodstatnenú.

8. Súd prvej inštancie ďalej pripomenul, že využijúc hypotézu právnej normy § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, žalobkyňa ďalej žiadala o uloženie povinnosti Slovenskej republiky, v mene ktorej koná jej ústredný orgán štátnej správy, napraviť protiprávny stav doplatením mzdy v sume 285.500 eur, alternatívne povinnosti poskytnúť jej primerané zadosťučinenie v sume 285.500 eur titulom majetkovej ujmy. V tejto súvislosti objasnil, že Ústava SR a ani zákon č. 385/2000 Z. z. nevyklúčujú možnosť, aby sa žalobkyňa ako sudkyňa v prípade diskriminačného postupu domáhala satisfakcie podľa ustanovenia § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona aj vo forme nároku na nápravu protiprávneho stavu doplatením mzdy v určitej výške; zákon č. 385/2000 Z. z. a antidiskriminačný zákon sa v tomto smere nevyklúčujú, ale naopak v určitých oblastiach sa dopĺňajú a teda žalobkyni umožňujú, aby subsidiárne podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona požiadala súd o preskúmanie nároku na nápravu protiprávneho stavu doplatením mzdy v určitej výške. Poznamenal, že ani v konaní podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona nemôže súd obchádzať statusový zákon č. 385/2000 Z. z., ktorý je vo vzťahu k antidiskriminačnému zákonu lex specialis.

9. V naväznosti na námietku žalovaného týkajúcu sa premlčania žalobkyňou uplatneného nároku, súd prvej inštancie ozrejmil, že vzhľadom na to, že žalobkyňa nepožiadala predsedu Krajského súdu v Banskej Bystrici, aby preskúmal jej nárok na doplatenie mzdy v nadväznosti na právnu úpravu prijatú v roku 2005; bolo nutné vysporiadať sa v rámci antidiskriminačného konania s otázkami, aký charakter majú nároky žalobkyne, ktoré odvodzuje od § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, a či sa jedná o osobnostné práva žalobkyne, ktoré sa nepremlčujú alebo sa jedná o majetkové práva žalobkyne, ktoré podliehajú všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Podotkol, že pri zodpovedaní týchto otázok vychádzal nielen z antidiskriminačného zákona, ale predovšetkým zo zákona č. 385/2000 Z. z., najmä z § 150 ods. 1, v zmysle ktorého sa na osobitný vzťah štátu a sudcu primerane použijú ustanovenia Zákonníka práce, ak zákon č. 385/2000 Z. z. neustanovuje inak. Pripomenul, že v zmysle ochrany osobnosti fyzickej osoby je významný čl. 12 ods. 1 druhá veta Ústavy SR, podľa ktorej základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné, pričom v nadväznosti na analogickú právnu úpravu obsiahnutú v § 13 Občianskeho zákonníka, dospel k záveru, že v prípade porušenia zásady na rovnaké zaobchádzanie z dôvodu iného postavenia sa jedná o zásah do osobnosti poškodenej osoby a teda právna úprava obsiahnutá v § 9 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 antidiskriminačného zákona má charakter osobnostných práv, ktoré s poukazom na čl. 12 ods. 1 druhá veta Ústavy SR nepodliehajú premlčaniu. Ďalej dôvodil, že ak sa však jedná o nárok na peňažné zadosťučinenie, právna teória a aj súdna prax zaujímajú v tomto prípade rovnaké stanovisko, že nárok na peňažné zadosťučinenie podlieha premlčaniu v trojročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, kedy mohol byť tento nárok prvýkrát uplatnený. Zdôraznil, že pri zásahu do osobnosti fyzickej osoby môže vzniknúť majetková ujma - škoda, a potom je náhrada tejto škody čisto majetkovej povahy a podlieha premlčaniu s tým, že premlčaniu rovnako podlieha právo na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy. Mal za to, že ak žalobkyňa žiadala v rámci práva na nápravu protiprávneho stavu (ktoré je osobnostným právom) poskytnutie peňažného plnenia v sume 285.500 eur titulom doplatenia mzdy, tak potom jej nárok na peňažné plnenie obsiahnuté v osobnostnom práve ako majetkové právo podlieha všeobecnej trojročnej premlčacej dobe v zmysle § 100 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 101 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že aj nárok žalobkyne uplatnený alternatívne titulom poskytnutia primeraného zadosťučinenia v sume 285.500 eur, t. j. titulom majetkovej ujmy, je tiež nárokom na peňažné plnenie obsiahnuté v osobnostnom práve, ktorý podlieha všeobecnej trojročnej premlčacej dobe.

9.1. K posúdeniu plynutia všeobecnej premlčacej doby súd prvej inštancie uviedol, že začiatok jej plynutia je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby, pričom

premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Mal za preukázané, že premlčacia doba pre uplatnenie nároku na nápravu protiprávneho stavu doplatením mzdy v sume 285.500 eur a nároku na primerané zadosťučinenie v sume 285.500 eur titulom majetkovej ujmy, začala v prípade žalobkyne plynúť dňa 16.4.2005, t. j. dňom, ktorý nasledoval po dni, kedy vstúpil do účinnosti zákon č. 122/2005 Z. z., ktorý bol spôsobilý privodiť žalobkyni ujmu s tým, že koniec doby na uplatnenie majetkových práv v rámci osobnostných práv v súvislosti s prijatím sporného zákona bol ohraničený dňom 16.4.2008; ak teda žalobkyňa podala žalobu na súd dňa 29.5.2012, podala ju po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Na uvedenom základe skonštatoval, že námietke premlčania uplatnenej žalovaným v plnom rozsahu vyhovel a to v časti nároku na nápravu protiprávneho stavu poskytnutím doplatku na mzde v sume 285.500 eur a v časti nároku na poskytnutie primeraného zadosťučinenia v sume 285.500 eur titulom majetkovej ujmy.

10. Pokiaľ sa jedná o pasívnu vecnú legitímáciu v konaní, súd prvej inštancie vyslovil názor, že žalobkyňa v tomto konaní preukázala, že Národná rada SR priznala v krátkom čase (v rozpätí 18 mesiacov) zvýšenie funkčného príplatku sudcom Špeciálneho súdu z dvojnásobku na šesťnásobok, pričom zákonodarcom zvolený rozsah platového zvýhodnenia sudcov Špeciálneho súdu nebol daný žiadnymi mimoriadnymi skutočnosťami. Pripomenul, že Ústavný sud SR v náleze vydanom pod sp. zn. PL. 17/2008 niekoľkokrát uviedol, že konaním zákonodarcu nastala diskriminácia sudcov všeobecného súdu, keďže prijatím zákona č. 122/2005 Z. z. došlo k neodôvodnenému a veľmi výraznému rozdielnemu platovému ohodnoteniu medzi sudcami všeobecných súdov a sudcami Špeciálneho súdu, čo je v rozpore s princípmi štátu, ale najmä s princípom spravodlivosti. Súd prvej inštancie vzápätí poznamenal, že ak žalobkyňa tvrdila, že štát v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti SR zodpovedá za vykonávanie protiústavného zákona a za vyplácanie mzdy žalobkyne, tak takéto tvrdenie žalobkyne korešponduje s § 65 ods. 5, § 25 ods. 1, ako aj s § 106 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. Ďalej však podčiarkol, že vzhľadom na to, že žalobkyňa sa dovoľavala svojich mzdových nárokov cez ustanovenia antidiskriminačného zákona (lex generalis), musela vedieť, že zákon č. 385/2000 Z. z. (lex specialis) a to najmä s ohľadom na § 114 ods. 1 a ods. 3 vylučuje, aby žalobkyňa označila ako žalovaného štát, v mene ktorého koná jeho ústredný orgán štátnej správy.

10.1. Upríamal pozornosť na žiadosť právneho zástupcu žalobkyne na pojednávaní konanom dňa 15.12.2017 o pripustenie vstupu Krajského súdu v Banskej Bystrici do konania ako žalovaného 2/ a dôvodil, že takýto návrh bolo nutné ako zmätočný zamietnuť, nakoľko Krajský súd v Banskej Bystrici zodpovedá za prípadnú škodu žalobkyne podľa ustanovení § 90 ods. 2 a § 114 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z., pričom na prípadné konanie o náhradu škody pokiaľ ide o doplatok na mzde žalobkyne vo vzťahu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici by bolo potrebné aplikovať Správny poriadok s prihliadnutím na § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona. Dodal, že čiastočne pozitívne alebo negatívne rozhodnutie predsedu Krajského súdu v Banskej Bystrici by podliehalo súdnemu prieskumu v rámci správneho konania.

10.2. Súd prvej inštancie objasnil, že Ministerstvo spravodlivosti SR z pohľadu § 25 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z., ako ústredný orgán štátnej správy, nemôže zodpovedať za porušenie zásady rovnakého zaobchádzania v oblasti odmeňovania žalobkyne, nakoľko ministerstvo nie je ústavodarným a zákonodarným orgánom Slovenskej republiky (čl. 72 Ústavy SR); je iba jedným z viacerých medzičlánkov v rámci legislatívneho procesu, kde prostredníctvom vlády SR môže predkladať návrhy zákonov Národnej rade SR a teda Ministerstvo spravodlivosti SR nie je tou konečnou inštanciou, ktorá v roku 2005 rozhodla o prijatí protiústavnej normy, aj keď mohla tento legislatívny proces spustiť. Vyslovil názor, že pokiaľ ide o Krajský súd v Banskej Bystrici, ako platiteľ mzdy poškodenej bol povinný rešpektovať aktuálny právny stav, ktorý mu v roku 2005 neukladal povinnosť vyplácať mzdu žalobkyni vo väčšom rozsahu, ako to vyplývalo z príslušných právnych predpisov; k prijatiu protiústavnej právnej normy nedošlo zo strany Krajského súdu v Banskej Bystrici, a preto mu ani nevznikla povinnosť napraviť protiprávny stav doplatením rozdielu v mzde žalobkyne.

10.3. Súd prvej inštancie zopakoval, že prijatím zákona č. 122/2005 Z. z. došlo k porušeniu § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona (porušenie zákazu diskriminácie z dôvodu iného postavenia), avšak žalobkyňa si uplatnila nárok na nápravu protiprávneho stavu formou doplatenia mzdy a nárok na poskytnutie primeraného zadosťučinenia v sume 285.500 eur po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby a žalovaný vzniesol námietku premlčania. Nad rámec uvedeného poznamenal, že ak by aj nedošlo k premlčaniu týchto nárokov, za prípadnú ujmu by niesol zodpovednosť ten subjekt, ktorý sa prijatím takejto právnej normy dopustil vo vzťahu k žalobkyni diskriminačného konania, a teda

nie štát ako taký. Uvedol, že v prípade prijatia zákona č. 122/2005 Z. z. nemožno hovoriť o existencii súkromnoprávneho vzťahu medzi žalobkyňou a štátom, nakoľko legislatívny proces patrí do oblasti verejného práva, a keďže žalobkyňa sa nedomáhala satisfakcie podľa zákona č. 514/2003 Z. z., nebolo na mieste, aby žalobkyňa v prípade antidiskriminačnej žaloby ako žalovaného označila štát, v mene ktorého koná Ministerstvo spravodlivosti SR. Ozrejmil, že zo strany žalobkyne bolo náležité, aby žalobu podala voči subjektu, ktorý porušil zásadu na rovnaké zaobchádzanie v oblasti odmeňovania, a ktorý disponuje právnou subjektivitou; zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že tým subjektom je Národná rada SR. Uzavrel, že žalovaný, t. j. Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti SR nezodpovedá za porušenie zásady na rovnaké zaobchádzanie v oblasti odmeňovania žalobkyne v roku 2005; konštatujúc, že je síce pravdou, že štát zabezpečuje nezávislosť sudcov aj ich hmotným zabezpečením (§ 4 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.) a zodpovedá za uspokojenie platových nárokov sudcu (§ 65 ods. 5 zákona č. 385/2000 Z. z.), avšak predmetom žaloby nebol nárok na náhradu škody z titulu nevyplatenia platu, ktorý mal žalobkyňi prislúchať v zmysle § 65 a nasl. zákona č. 385/2000 Z. z., ale posúdenie, či z dôvodu diskriminačného konania Národnej rady SR vznikla žalobkyňi ujma, a ak áno, v akej výške.

11. Na uvedenom základe, za použitia § 1, § 2 ods. 1, § 25 ods. 1, § 65 ods. 1, ods. 5, § 90 ods. 2, § 104, § 114 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 150 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z., § 34 ods. 1, ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z., § 13 ods. 1, § 35 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z., § 2 ods. 1, § 2a ods. 2, ods. 3, § 3 ods. 1, ods. 2, § 9 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 11 ods. 1, ods. 3 antidiskriminačného zákona, § 2, § 3, § 4, § 73, § 137, § 470 ods. 1 C.s.p., čl. 145a ods. 2 prvá veta, čl. 12 ods. 2, čl. 72, čl. 86 písm. a), čl. 123 Ústavy SR, § 1 ods. 1, ods. 4 Zákonníka práce, § 13 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 15, § 16, § 21, § 100 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 101 ods. 3 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1 zákona č. 350/1996 Z. z., § 4 ods. 1 písm. j) zákona č. 514/2003 Z. z.; z dôvodu oneskoreného uplatnenia čiastkových majetkových práv žalobkyne v rámci jej osobnostných práv a z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného, súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. Skonštatoval, že vzhľadom na to, že žalovaný netrval na podaní zo dňa 21.1.2016, ktorým navrhol, aby súd uložil žalobkyňi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, tak návrh žalovaného zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal; hoci bol žalovaný v celom rozsahu úspešný a nárok na priznanie náhrady trov konania mu vznikol, tak mu nárok nepriznal, pretože si náhradu trov konania neuplatnil.

12. Proti rozsudku podala žalobkyňa odvolanie, podľa obsahu smerujúce proti tej časti rozsudku, ktorou súd prvej inštancie návrh žalobkyne, aby súd pripustil vstup Krajského súdu v Banskej Bystrici do tohto konania na strane žalovaného 2/ zamietol a proti tej časti, ktorou žalobu zamietol. Žalobkyňa žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť, alternatívne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jej odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) bola námietka, že súd prvej inštancie jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; a námietka nesprávneho právneho posúdenia veci. Domnievala sa, že právny názor súdu prvej inštancie, že žalovaný nie je pasívne vecne legitímovaný je nesprávny, pretože tým subjektom, ktorý porušil zásadu rovnakého zaobchádzania bol štát a ustálenie jeho zástupcu v konaní o nárokoch z tohto porušenia je úlohou súdu. Pokiaľ sa jedná o napadnutý rozsudok v časti, ktorou súd prvej inštancie zamietol jej návrh na pripustenie vstupu Krajského súdu v Banskej Bystrici do konania na strane žalovaného; tento mala za nesprávny, pretože súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku sám uviedol, že v prípade mzdových nárokov za štát nekoná Ministerstvo spravodlivosti SR, ale koná príslušná správa Krajského súdu v Banskej Bystrici. Podotkla, že v tomto kontexte sa jej napadnutý rozsudok javí ako arbitrárny až zmätočný.

12.1 Žalobkyňa oponovala právnomu názoru súdu prvej inštancie, že uplatnený nárok na zaplatenie 285.500 eur je premlčaný a argumentovala, že nejde o nárok na majetkové odškodnenie, ale ide o antidiskriminačný nárok na nápravu protiprávneho stavu, resp. alternatívne primerané zadostučinenie priamo vyplývajúce z § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, a preto tento nárok nepodlieha premlčaniu. Poukázala na odraz uvedeného v zákone o súdnych poplatkoch s tým, že súdny poplatok za uplatnenie takéhoto nároku je 66 eur a nie 3 % zo žalovanej sumy, čo platí aj pre odvolanie. Dodala, že súd prvej

inštancie pochybil aj v tom, že nevykonali ňou navrhnuté dôkazy a to listinné dôkazy a výsluchy svedkov E.. J. M. a E.. E. L..

13. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poznamenal, že splnenie zákonných náležitostí odvolania v zmysle § 363 C.s.p. predpokladá nielen formálne označenie jedného či viacerých odvolacích dôvodov vymedzených v § 365 ods. 1 C.s.p., alebo ich výlučné citovanie, ale každý odvolací dôvod je potrebné identifikovať, to znamená špecifikovať v akom konkrétnom pochybení odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu; skonštatoval, že žalobkyňa si túto povinnosť dostatočne nesplnila. Vyjadril presvedčenie, že dodržanie zásady rovnosti strán a zákonná koncentrácia konania, ktorá sa uplatňuje aj v odvolacom konaní, by mali mať za následok neprihliadanie na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d) a f) C.s.p. pre absenciu jednoznačného uvedenia, v čom žalobkyňa vidí pochybenie súdu prvej inštancie napíňajúce jednotlivé odvolacie dôvody. Zastával názor, že vzhľadom na uvedené mu bolo prakticky znemožnené vecne argumentovať k jednotlivým odvolacím dôvodom.

14. Žalovaný nesúhlasil s tvrdením žalobkyne, že jej nárok nepodlieha premlčaniu a dôvodil, že k zásahu do jej práv malo dôjsť prijatím protiústavnej právnej úpravy, ktorá nadobudla účinnosť dňa 15.4.2005, t. j. uvedeným dňom tak malo dochádzať k žalobkyňou tvrdenému zásahu, a teda dňom nasledujúcim musela začať plynúť aj lehota pre uplatnenie nárokov od zásahu odvodených, pričom žalobkyňa si nároky odvodené od tvrdeného zásahu uplatnila žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 29.5.2012, t. j. viac ako 7 rokov po prijatí protiústavnej právnej úpravy. Nestotožnil sa s argumentáciou žalobkyne o nepremlčaní jej nárokov z dôvodu ich pôvodu v antidiskriminačnej právnej úprave; bol názoru, že táto argumentácia je nesprávna a z pohľadu právnej istoty neakceptovateľná. Pripomenul, že účelom právnej úpravy inštitútu premlčania v občianskoprávných vzťahoch je, aby oprávnený subjekt (veriteľ) pod hrozbou sankcie premlčania uplatnil (vykonal) svoje právo v stanovenej premlčacej dobe, teda včas; uvedené vychádza z pravidla, že právo patrí bdelym. Nespochybňoval, že zákon č. 365/2004 Z. z. neobsahuje osobitnú právnu úpravu premlčania nárokov vyplývajúcich z diskriminácie, avšak zdôraznil, že v záujme zachovania právnej istoty je potrebné aplikovať základný občianskoprávny predpis, ktorým je Občiansky zákonník, pričom žalobkyňa neuviedla žiadne racionálne úvahy, pre ktoré by opak mal byť pravdou. Ďalej podčiarkol, že nároky uplatnené titulom náhrady nemajetkovej ujmy sú predmetom premlčania a to s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 265/2009, zo dňa 17.2.2011, v zmysle ktorého je vznik nemajetkovej ujmy viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť (ohroziť) osobnostné práva fyzickej osoby, a preto premlčanie musí prichádzať do úvahy aj pri iných nárokoch majúcich povahu majetkového práva, a to aj v situácii, keď žalobkyňa tvrdí, že sa nejedná o majetkové odškodnenie, ale o antidiskriminačný nárok, pretože jeho podstata tkvie v súčte rozdielu mzdy, ktorú žalobkyňa dostávala vyplatenu, a ktorú sa domnieva, že vyplatenu mala mať. Dodal, že pri akceptovaní správnosti záverov súdu prvej inštancie o premlčaní je potom irelevantné, či došlo k správne, resp. nesprávne vyriešeniu otázky pasívnej vecnej legitímácie, pretože nárok uplatnený žalobkyňou, by pre jeho premlčanie nebol uplatniteľný voči žiadnemu z potenciálnych subjektov.

15. Žalovaný poukázal na námietku žalobkyne, že súd prvej inštancie nevykonali navrhnuté dôkazy, a to listinné dôkazy a výsluchy svedkov E.. J. M. a E.. E. L. a namietal, že žalobkyňa vôbec neuvádza, ktoré konkrétne listinné dôkazy neboli súdom vykonané, a zároveň ani to, ako tieto bližšie neoznačené listinné dôkazy alebo výsluchy vymenovaných svedkov mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci. Podotkol, že uvedené mu znemožnilo relevantne na túto námietku zareagovať. Vyjadril presvedčenie, že výsluch navrhnutých svedkov navyše nemal žiaden význam pre posúdenie dôvodnosti nárokov uplatnených žalobkyňou pri zohľadnení skutočností, že určovaciemu ako ani negatívneho petitu nebolo možné vyhovieť a nárok na požadované peňažné plnenie bol nielen nedôvodný, ale aj premlčaný. Pokiaľ sa jedná o nárok žalobkyne v časti o určenie, žalovaný zdôraznil, že zo všeobecnej praxe súdov vyplýva, že takýto druh morálnej satisfakcie bol žalobkyňi poskytnutý už vydaním, no najmä zverejnením nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 17/08, a preto opakované konštatovanie takéhoto porušenia vo výroku rozsudku je nadbytočné, presahujúce rámec účelu a zmyslu ustanovenia § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona. Stotožnil sa so súdom prvej inštancie, pokiaľ sa jedná o zamietnutie nároku v časti o odstránenie protiprávneho stavu a zdôraznil, že k odstráneniu protiprávneho stavu už došlo pred vydaním napadnutého rozsudku. V nadväznosti na poskytnutie peňažného plnenia (ako nápravy nezákonného stavu, práva na poskytnutie peňažnej satisfakcie alebo ako náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch) ďalej uviedol, že takýto nárok je nedôvodný, pretože z logiky veci vyplýva, že keď daný

príplatok znamenal neústavnosť, mal by sa odstrániť a nie zaviesť ostatným sudcom; opak by znamenal, že neústavnosť zakladá ústavnosť. Dôvodil, že vyplatenie žalobkyňou požadovaného plnenia by bolo v rozpore s platnou právnou úpravou a nútilo by ho k hrubému porušeniu platných právnych predpisov, t. j. k vyplateniu prostriedkov, na ktoré žalobkyňa nárok nikdy nevznikol a vzniknúť ani nemohol; tieto nároky prináležali len sudcom, ktorí (na rozdiel od žalobkyne) podmienky pre vznik nároku na vyplatenie v zmysle (hoci diskriminačnej) právnej úpravy spĺňali. Dodal, že žalobkyňa mala v rozhodnom období vyplácaný plat v zákonom ustanovenej výške a zo žiadneho právneho predpisu jej nárok na vyplatenie funkčného príplatku vo výške šesťnásobku priemernej mesačnej mzdy nevyplýval. Pripomenul, že napadnutý rozsudok v plnom rozsahu korešponduje aj s doterajšou rozhodovacou praxou súdov v obdobných žalobách iných sudcov.

16. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C.s.p.“), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej žalobe zamietajúcej časti je vecne správny, preto ho v súlade s § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 28.9.2021 (§ 219 ods. 3 C.s.p.).

17. V posudzovanej veci sa žalobkyňa žalobou proti žalovanému domáhala (i) určenia, že jej odmeňovanie uskutočňované podľa § 66 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 67 ods. 1, ods. 2 a § 71 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania; (ii) uloženia povinnosti žalovanému upustiť od jej odmeňovania v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania nevyplácaním príplatku podľa § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. od prvého mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a (iii) uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť jej sumu 285.500 eur, alternatívne povinnosť zaplatiť primerané zadosťučinenie vo výške 285.500 eur.

18. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že časť žaloby sub (i) súd prvej inštancie zamietol z dôvodu, že ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) výslovne neumožňuje domáhať sa určenia tejto právnej skutočnosti [§ 137 písm. d) C.s.p.] s dôvetkom, že citované ustanovenie zákona výslovne umožňuje, aby sa poškodený subjekt domáhal najmä uloženia povinnosti, napr. vo forme upustenia od protiprávneho konania, vo forme napravenia protiprávneho stavu, ak je to možné, alebo poskytnutím primeraného zadosťučinenia, avšak výslovne nepoužíva termín „určenie“.

19. Vo vzťahu k časti žaloby sub (ii) súd prvej inštancie konkrétne uviedol, že zverejnením nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 17/2008 v Zbierke zákonov pod č. 290/2009 Z. z., došlo v spojení s prijatím zákona č. 291/2009 Z. z., s platnosťou a účinnosťou od 17.9.2009 k odstráneniu protiprávneho stavu v súvislosti s platovou diskrimináciou sudcov všeobecných súdov a sudcov Špeciálneho súdu, založeného ustanovením § 69 ods. 2 zákona č. 122/2005 Z. z.; a pretože Národná rada SR upustila od odmeňovania žalobkyne v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania ešte pred začatím súdneho konania, v tejto časti žalobu zamietol ako neopodstatnenú.

20. Napriek skutočnosti, že žalobkyňa sa proti žalobu zamietajúcemu výroku rozsudku odvolala, z obsahu jej odvolania nemožno vyvodiť žiadne odvolacie námietky k vyššie uvedeným dôvodom prezentovaných súdom prvej inštancie, ktoré ho viedli k záveru o nedôvodnosti žaloby v časti sub (i) a (ii); tým nebol žalobkyňou vymedzený akýkoľvek argumentačný rámec odvolania, a preto vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), je nutné konštatovať vecnú nespôsobilosť jej odvolania podrobiť rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých častiach odvolaciemu preskumu.

21. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa

právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

22. Podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, každý sa môže domáhať svojich práv na súde, ak sa domnieva, že je alebo bol dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo slobodách nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania. Môže sa najmä domáhať, aby ten, kto nedodržel zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania, ak je to možné, napravil protiprávny stav alebo poskytol primerané zadosťučinenie.

23. Podľa § 9 ods. 3 antidiskriminačného zákona, ak by primerané zadosťučinenie nebolo dostačujúce, najmä ak nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania bola značným spôsobom znížená dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie poškodenej osoby, môže sa tá domáhať aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Sumu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a všetky okolnosti, za ktorých došlo k jej vzniku.

24. Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobkyňa sa napokon titulom porušenia zásady rovnakého zaobchádzania v zmysle antidiskriminačného zákona domáhala sub (iii) nároku na nápravu protiprávneho stavu vo forme doplatku rozdielu mzdy v sume 285.500 eur (reštitučný nárok), alternatívne primeraného zadosťučinenia vo výške 285.500 eur (satisfakčný nárok).

25. Zásada hospodárnosti konania vedie konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov (R 29/1983 a rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 82/2009, 1 Cdo 43/2009, 2 Cdo 194/2011, 3 Cdo 231/2009, a iné).

26. Na ozrejmienie právnej stránky veci odvolací súd poznamenáva, že premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené plniť svoje povinnosti. V prípade vznesenej námietky premlčania preto platí, že ak sa jej sporová strana dôvodne dovoľá, nemôže súd premlčané právo (nárok) priznať; žalobu v takom prípade zamietne. Dôvodnosť námietky premlčania súd skúma vo vzťahu k nároku uplatnenému žalobou; nie je pritom rozhodujúce ako sporové strany nárok kvalifikovali po právnej stránke a z akých právnych dôvodov bola námietka premlčania vznesená. Právna kvalifikácia žalobou uplatneného nároku je výhradne vecou súdu a nie je rozhodujúce, ako tvrdené skutočnosti kvalifikuje strana. Dôvodnosť uplatnenej námietky premlčania súd teda skúma vo vzťahu k žalobným tvrdeniam, prípadne vo väzbe na zistený skutkový stav veci (v rozsahu, v akom skutkové zistenia opodstatňujú priznanie nároku - nie je podstatné z akého titulu).

27. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym posúdením námietky premlčania peňažného nároku v sume 285.500 eur titulom doplatku platu, resp. primeraného zadosťučinenia v trojročnej premlčacej dobe podľa § 100 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 101 Občianskeho zákonníka; pokiaľ je obsahom satisfakčného nároku požiadavka na zaplatenie peňažnej čiastky, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané právne účinky. Prípustnosť námietky premlčania proti takému nároku umožňuje prihliadnúť k obmedzeným možnostiam vynútenosti práva a obrany proti nemu; podľa názoru odvolacieho súdu je to obsah nároku, a nie predmet jeho ochrany, čo určuje, či sa uplatní všeobecný právny inštitút (premlčanie) oslabujúci jeho vymáhateľnosť v závislosti na okamžiku jeho uplatnenia na súde.

28. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za materiálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k porušeniu alebo ohrozeniu práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobkyne; v posudzovanej veci to bol deň 16.4.2005, t. j. deň nasledujúci po nadobudnutí účinnosti zákona č. 122/2005 Z. z. ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom Ústavný súd SR v náleze sp. zn. PL. ÚS 17/2008, zo dňa 20.5.2009, (o. i.) konštatoval,

že Národná rada SR sa prijatím zákona č. 122/2005 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 15.4.2005 zmenilo aj ustanovenie § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z., dopustila porušenia zákazu diskriminácie ustanoveného v čl. 12 ods. 1 Ústavy SR tým, že takáto právna norma narušila princíp proporcionality, ktorý limitoval zásah zákonodarcu do materiálneho zabezpečenia sudcov z hľadiska rešpektovania zásady rovnakého zaobchádzania aplikovateľnej na sudcov v súvislosti s výkonom ich funkcie, ako aj z hľadiska rešpektovania požiadavky zachovania jednotnej sústavy všeobecného súdnictva; čím došlo k porušeniu zásady zákazu diskriminácie z hľadiska právneho postavenia sudcov, a to pokiaľ ide o práva a povinnosti týkajúce sa výkonu sudcovskej funkcie. Žalobkyňa mohla svoje právo na uplatnenie satisfakčnej náhrady v peniazoch vykonať prvýkrát 16.4.2005; od tohto dňa začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá skončila 16.4.2008, avšak žalobu podala na súde až 29.5.2012, teda po uplynutí premlčacej doby. Žalobkyňa v odvolaní navyše spochybnila správnosť posúdenia námietky premlčania púhym tvrdením, že antidiskriminačný nárok na nápravu protiprávneho stavu, resp. na primerané zadosťučinenie sa nepremlčuje; neprezentovala však žiadny vecný a právny argument, ktorý by bol spôsobilý preukázať nesprávnosť právnych záverov súdu prvej inštancie.

29. Posúdenie návrhov na vykonanie dôkazov a rozhodnutie, ktoré z nich budú vykonané je vždy vecou súdu (§ 185 C.s.p.); súd však musí dbať na to, aby nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať rozhodné skutkové tvrdenie strany sporu, ak toto tvrdenie nebude preukazovať iným relevantným dôkazom. Pokiaľ súd návrhu na vykonanie dôkazu nevyhoví, vo svojom rozhodnutí je povinný uviesť, z akých dôvodov ho nevykoná. Ak súd nevykoná dôkaz spôsobilý prispieť k relevantnému zisteniu skutkového stavu a ktorého vykonanie je prípustné, jednoznačne zaťaží konanie procesnou vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keďže týmto postupom sťažuje dôkaznú pozíciu strany sporu, čo môže nespravodlivo rezultovať v neunesení jej dôkazného bremena a neodôvodnene sa vzdiali želanej a možnej miere zistenia skutkového stavu.

30. Nedôvodnou bola tiež odvolacia námietka žalobkyne, že nevykoná dôkazy výsluchom svedkov E.. J. M., E.. E. L., či oboznámením listín; a to nielen vo svetle právneho posúdenia premlčania práva žalobkyne na zaplatenie sumy 285.500 eur, ale najmä z dôvodu, že bez náležitej vecnej odvolacej konfrontácie skutkových zistení súdu prvej inštancie nebolo možné vôbec vykonať odvolacím súdom hodnotenie, či ten - ktorý nevykonaný dôkaz, mal informačný potenciál preukázať rozhodné skutkové tvrdenia žalobkyne.

31. K námietke žalobkyne, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo vzťahu k nepripusteniu Krajského súdu v Banskej Bystrici do konania a dôvodom uvedeným v 111. odseku napadnutého rozhodnutia, zmätočné, čo svedčí o tom, že konajúci sudca hľadal za každú cenu dôvody pre zamietnutie žaloby zrejme v obave, že v prípade opačného rozhodnutia by mohol čeliť problémom; odvolací súd uvádza, že v prípade nepreskúmateľnosti rozsudku ide o takú vlastnosť rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavuje tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci. Je síce pravdou, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP, avšak táto judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, vrátane takého, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Súd musí odpovedať na podstatné a právne významné skutočnosti a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie ich existencie, inak by sa dostal mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktorý proces je chránený nielen čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale i čl. 6 ods. 1 Dohovoru s tým, že súčasťou obsahu týchto základných práv je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na relevantné právne a skutkovo súvisiace otázky vo väzbe s predmetom konania (napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 119/2009, III. ÚS 95/2006, III. ÚS 260/2006).

32. Preskúmaním tohto odvolacieho argumentu žalobkyne odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v namietanom rozsahu zodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Z inkriminovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku (111. odsek) a kontextu ostatných úvah súdu prvej inštancie je zrejme, aké úvahy ho viedli ku konštatovaniu, že zodpovednosť za výkon právnej normy prijatej v roku 2005 a za vyplácanie mzdy žalobkyne s poukazom na § 106 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z., v zmysle ktorého v prípade mzdových nárokov za štát nekoná Ministerstvo spravodlivosti SR, ale príslušná správa Krajského súdu v Banskej Bystrici; nedôvodne tieto

úvahy prvoinštančného súdu potom žalobkyňa konfrontuje s procesným rozhodnutím o neprípustení Krajského súdu v Banskej Bystrici do konania, keď zjavne opomína procesnoprávnu autonómiu súdu prvej inštancie pri rozhodovaní, či vyhovie návrhu žalobkyne podľa § 79 C.s.p. z pohľadu hospodárnosti konania najmä za situácie, keď bol žalobkyňou podaný po viac ako piatich rokoch po podaní žaloby na pojednávaní, na ktorom súd prvej inštancie aj meritorne rozhodol. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka konania (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 165/2011).

33. Na uvedenom základe s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k posúdeniu, že námietka premlčania bola zo strany žalovaného vznesená dôvodne, neboli žalobkyňou uvádzané tvrdenia v odvolaní ďalej spôsobilé zmeniť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej žalobe zamietajúcej časti, na ktorých založil svoje rozhodnutie, keď ani v odvolacom konaní neboli zistené nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli privodiť priaznivejšie rozhodnutie v prospech žalobcu. Odvolací súd tak neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, na ktoré žalobkyňa poukazovala vo svojom odvolaní a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej žalobe zamietajúcej časti ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

34. Žalobkyňa podala odvolanie aj proti výroku rozsudku, ktorým súd prvej inštancie neprípustil vstup Krajského súdu v Banskej Bystrici do konania na strane žalovaného 2/.

35. Podľa § 355 ods. 2 C.s.p. proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa. Civilný sporový poriadok v § 357 pripúšťa odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie o

- a) zastavení konania,
- b) odmietnutí podania vo veci samej,
- c) odmietnutí žaloby na obnovu konania,
- d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,
- e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1,
- f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia,
- g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,
- h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,
- i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,
- j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia,
- k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva,
- l) zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m) nároku na náhradu trov konania,
- n) prerušenia konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164,
- o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

36. Podľa § 212 ods. 1 C.s.p. rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej.

37. Podľa § 234 ods. 1 C.s.p. súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej.

38. Podľa § 386 písm. c) C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

39. Je nepochybné, že ak súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne na pripustenie Krajského súdu v Banskej Bystrici do konania na strane žalovaného 2/, nejedná sa o otázku hmotného práva, ale ide o procesné rozhodnutie súdu v intenciách Civilného sporového poriadku (§ 79 C.s.p.) a teda, že žalobkyňa odvolaním napadla rozhodnutie majúce povahu uznesenia (§ 234 ods. 1 C.s.p.), ktoré je súčasťou rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej (§ 212 ods. 1 C.s.p.).

40. Civilný sporový poriadok proti uzneseniu v zásade odvolanie neprípúšťa, prípustné je len v tých prípadoch, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 357. Uznesenie o pripustení ďalšieho subjektu do konania, nie je uvedené medzi uzneseniami, proti ktorým je odvolanie prípustné, z čoho vyplýva, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

41. Odvolací súd na uvedenom základe odvolanie žalobkyne proti výroku rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne, aby pripustil vstup Krajského súdu v Banskej Bystrici do konania na strane žalovaného 2/, podľa § 386 písm. c) C.s.p. odmietol.

42. Na dôvažok odvolací súd uvádza, že žalobkyňa podala odvolanie aj z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a) a písm. f) C.s.p., že neboli splnené procesné podmienky a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobkyňa síce formálne v odvolaní namietala naplnenie aj týchto odvolacích dôvodov, avšak obsahovo ničím neozrejmla, v čom má spočívať pochybenie súdu prvej inštancie v súvislosti s nedostatkom procesných podmienok, resp. so správnosťou skutkových zistení. Pre zákonu zodpovedajúce uplatnenie odvolacieho dôvodu nie je postačujúce, keď odvolateľ len označí niektorý z odvolacích dôvodov uvedených v zákone (§ 365 ods. 1 C.s.p.), napr. tým, že poukáže na označenie ustanovenia zákona alebo odcituje jeho text. Ustanoveniu zákona (§ 365 ods. 1 C.s.p.) zodpovedá a ním uloženej osobitnej náležitosti vyhovuje len také odvolanie, v ktorom sa konkrétne uvádza, z ktorých dôvodov sa napáda rozhodnutie súdu prvej inštancie. Predpokladom toho je, že odvolateľ popíše (špecifikuje) okolnosti, z ktorých usudzuje, že určitý odvolací dôvod je daný. Pokiaľ v odvolaní chýba táto osobitná náležitosť (vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu uplatneným odvolacím dôvodom), nie je vymedzený ani obsah prieskumnej činnosti odvolacieho súdu a rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je možné preskúmať z hľadiska opodstatnenosti takto uplatnených odvolacích dôvodov.

43. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému priznal proti žalobkyni plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mal vo veci plný úspech.

44. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).